

NOTAT

Skrevet av: BKK Nett

Dato: 31.01.2022

Fordeles til Strømnettutvalget

IDA-nr.:12876339

Sak: **Innspill til Strømnettutvalget**

BKK Nett vil med dette komme med våre innspill til Strømnettutvalget.

For å nå fornybarmålsettinger må det etableres mye ny nettkapasitet framover. Sentralt i utvalgets arbeid er derfor å vurdere hvordan man kan få på plass nødvendig nettkapasitet så raskt og effektivt som mulig, samtidig som samfunnets øvrige interesser også ivaretas.

Sikre god forankring og legitimitet for nødvendige nettutbygginger

Utbygging av strømnett innebærer at det må etableres ny infrastruktur både i allerede utbygde områder, og i tidligere ubebygde områder. I begge tilfeller vil ofte berørte parter og andre interessenter ha synspunkter på både behovet og trasévalg for utbyggingen. For å bidra til å skape aksept for utbyggingen må derfor nettselskap, sammen med myndigheter (lokalt og nasjonalt), politikere, næringsliv og interessenter så snart behovet for nytt nett er klart starte arbeidet med å etablere forståelse for behovet for å bygge ny nettkapasitet, og dermed skape aksept for at utbyggingen er nødvendig. Gjennom god lokal forankring av det enkelte tiltak vil man kunne bidra til å redusere konfliktnivået og dermed raskere kunne realisere nettutbyggingen.

For å sikre legitimitet for tiltaket er det nødvendig å sikre prosesser som involverer berørte parter der det nødvendig. Utvalget må derfor ha fokus å sikre gode prosesser med tilstrekkelig involvering, i saker som berører eksterne, på en så effektiv måte som mulig. Forslag til forenklinger må derfor skje på en måte som sikrer at konsesjonsvedtak har tilstrekkelig legitimitet.

Effektivisere konsesjonsprosessen

Flere tiltak innenfor områdekonsesjon

All utbygging av strømnett gjøres i medhold av konsesjon. Enten områdekonsesjon som gir nettselskapet rett til å bygge nettanlegg under et gitt spenningsnivå og innenfor et definert geografisk område, eller gjennom anleggskonsesjon for det enkelte nettanlegg.

Utvalget bør vurdere om ordningen med områdekonsesjon kan utvides til å gjelde transformering og 132 kV kabling generelt, og ikke bare i enkelte byområder slik som i dag. Dette vil bidra til både å redusere saksmengden hos konsesjonsmyndighetene, og sikre raskere realisering av tiltak som kan gjennomføres innenfor områdekonsesjon.

Tiltak i trafostasjoner gir generelt lite eksterne effekter, og bør derfor kunne gjennomføres innenfor områdekonsesjon. I dag må selv mindre endringer/oppgraderinger, f.eks. innsetting av en spole, konsesjonssøkes. Endringer i trafoanlegg er sjeldent konfliktfylt, og erfaringsmessig er konsesjonsprosessen hos NVE rask. Utarbeidelse av en konsesjonssøknad som imøtekommer NVE sin veileder medfører imidlertid bruk av mye ressurser hos nettselskapet, forlenger tid før anlegg er ferdigstilt og beslaglegger også ressurser hos NVE. For anlegg med ingen/små konsekvenser for

omgivelsene, og som heller ikke har store økonomiske konsekvenser bør derfor utvalget vurdere om konsesjonsprosess kan erstattes av en meldeplikt om endringer, og NVE oppdaterer eksisterende konsesjon. Alternativt kan det vurderes en forenklet prosess for enkle tiltak med forhåndsuttalelser fra alle berørte parter, jf. fast track under.

Krav til konsesjonssøknad

Saksbehandlingsskapitet hos konsesjonsmyndighetene må utnyttes effektivt, og det er derfor viktig at innhold og kvalitet på konsesjonssøknadene er tilstrekkelig god før søknaden sendes inn og tas til behandling. Krav til kvalitet betyr imidlertid ikke at detaljeringsgraden må økes. Det er ikke hensiktsmessig at det stilles så detaljerte krav til søknadene at deler av tiltaket må detaljprosjekteres før det kan sendes søknad om konsesjon. Dette er tid- og kostnadsdrivende for nettselskapet, særlig i saker hvor det søkes om flere ulike alternative løsninger.

Utvalget bør derfor legge vekt på at konsesjonssøknadene er tilstrekkelig opplyst til å sikre en god konsesjonsbehandling, uten at nettselskapet pålegges flere detaljer og utredninger enn nødvendig.

Fast-track

For enkle, ukontroversielle saker bør utvalget vurdere om det kan etableres en fast-track for konsesjonsbehandling av saker som er innenfor klart definerte kriterier. For at tiltak skal komme under behandling i fast-track må det settes klare krav til hvilke utredninger og avklaringer som må være på plass for at søknaden skal kunne behandles. Det kan f.eks. stilles krav om forhåndsuttalelser fra alle berørte parter.

Krav til tidsbruk – vurdere tidsfrister

Tidsbruken fra arbeid med en konsesjonssøknad starter opp til endelig konsesjon foreligger er ofte lang, og tidsbruken i de ulike fasene i saksgangen er ofte uforutsigbar. Utvalget bør derfor vurdere om det kan settes tidsfrister for de ulike fasene i konsesjonsprosessen. Dette vil både kunne bidra til å korte ned tiden før konsesjon er endelig, og øke forutsigbarheten for nettselskap og kunder som skal tilknyttes.

Kablingspolicy

Slik gjeldende kablingspolicy praktiseres er den i enkelte tilfeller et hinder for en smidig konsesjonsprosess. Et eksempel er at man ved utskifting av kabler i forbindelse med spenningsoppgraderinger pålegges å søke om et linjealternativ, selv om opprinnelig konsesjon fant det rasjonelt med kabelløsning. Spenningsoppgradering for linjer medfører normalt større og mer arealkrevende anlegg, og det er neppe et alternativ i saker der opprinnelig konsesjon ble gitt for bruk av kabel. Krav om utredning av, og søknad om, luftledning i slike saker er i tillegg til å beslaglegge unødvendige ressurser også et bidrag til unødig støy og motstand.

Tid som element i de samfunnsøkonomiske vurderingene

Generelt tar dagens konsesjonsprosess lang tid fra melding sendes til endelig vedtak foreligger. I enkelte saker vil økt bruk av kabel redusere konfliktnivået ved nettutbyggingen, og dermed kunne bidra til raskere realisering av økt nettkapasitet. Det bør derfor vurderes om verdien av raskere ferdigstillelse av ny kapasitet bør være en del av de samfunnsøkonomiske vurderingene av kabel og linje alternativer. Særlig kan dette være aktuelt i saker der kunden har betalingsvilje for å få raskere nettilknytning, og anlegget finansieres av kunden enten gjennom anleggsbidrag eller gjennom dekning av kostnader ved omlegging av nettanlegg.

Tilknytning og utnyttelse av nettkapasitet

I tillegg til utbygging av ny kapasitet, er også best mulig utnyttelse av all nettkapasitet, både eksisterende kapasitet og ny kapasitet som bygges framover, viktig. Bransjen og myndighetene må

derfor sammen jobbe aktivt med å få på plass gode mekanismer for utnyttelse av fleksibilitet hos kundene.

I områder der nettkapasitet er en knapp ressurs, tildeles plass i kø for tilknytning etter tidspunkt for bestilling av kapasitet. Nettselskapet har plikt til å likebehandle alle kunder, og kan derfor ikke prioritere enkelte kunder eller kundegrupper foran andre. Dersom enkelte typer forbruk skal prioriteres må dette være basert på føringer gitt fra myndighetene.

Reservasjon av nettkapasitet skjer i dag basert på planer for nytt/økt forbruk, og uten kostnad for kunden. Nettselskapet sitter derfor med risiko for å utvikle nettkapasitet for kunder med ulik grad av sikkerhet for gjennomføring av sine planer. Utvalget bør vurdere om det bør flere kriterier til grunn for å kunne reservere nettkapasitet, og om det bør ilegges en form for betaling for å reservere framtidig nettkapasitet.

Vennlig hilsen
BKK Nett AS

Arild Fleten